

Allergie voor huisdieren

Dieren zijn niet weg te denken uit ons bestaan. Ze zijn in het huis aanwezig als huisdier, we komen ze tegen op het werk (denk hierbij aan boerderijdieren, proefdieren of de waakhond in een bedrijf) of ze vertoeven op minder vrijwillige basis in onze omgeving zoals muizen, ratten en kakkerlakken. Hoe leuk en gezellig dieren ook zijn, voor sommige mensen zijn ze een bron van klachten omdat ze er een allergie voor hebben. In deze folder vindt u informatie over wat een allergie precies is, waarom u allergisch kunt worden voor dieren en hoe u het beste de klachten kunt bestrijden

Wat is een allergie?

Een allergie is een verkeerd gerichte reactie van het afweersysteem tegen een onschadelijke stof. Normaal hoort het afweersysteem zich te richten op schadelijke virussen en bacteriën. Wanneer het afweersysteem zich echter richt tegen onschadelijke stoffen in onze dagelijkse leefomgeving kan dat leiden tot allergische klachten bij patiënten met aanleg voor allergie.

In het geval van een allergie reageert het afweersysteem door vorming van allergische antistoffen gericht tegen niet schadelijke eiwitten, allergenen geheten, die aanwezig kunnen zijn in diverse bronnen. Inhalatie-allergenen zijn allergenen die zich bevinden in uitwerpselen van huisstofmijten, stuifmeel van boompollen en graspollen en huidschilfers van dieren en worden verspreid via de lucht. Na inademing (inhalatie) van deze allergenen, binden allergische antistoffen hiermee en maken stoffen vrij die allergische klachten kunnen veroorzaken. Voorbeelden van deze klachten zijn niezen, loopneus, verstopte neus, jeuk in de ogen en astma.

Klachten van huisdierenallergie

Een allergie voor dieren wordt veroorzaakt door een reactie op de huidschilfers (roos) van dieren en dus niet de haren zoals vaak wordt gedacht. Wel is het zo dat aan de haren vaak ook huidschilfers kleven. Als iemand blootgesteld wordt aan dierlijke huidschilfers bijvoorbeeld als iemand op bezoek gaat bij iemand die een hond heeft dan komen de stoffen die klachten veroorzaken onmiddellijk – wel binnen een paar minuten – vrij. Deze stoffen veroorzaken acute klachten van niezen, jeuk in de neus en ogen, loopneus en benauwdheid met piepen (astma aanval).

Uren later ontstaat er ook allergische ontsteking in het slijmvlies van de neus, het bindvlies van het oog en rond de luchtwegen. Dit vertaalt zich in chronische klachten van verstopte neus, continue geprikkelde rode ogen, en overgevoelige luchtwegen. Daarbij horen soms ook algemene klachten als futloosheid, hoofdpijn, lichte spierpijn en koortsachtig gevoel. Bij continue blootstelling aan inhalatie allergenen, bijvoorbeeld als iemand zelf een hond thuis heeft, staan vooral de chronische klachten op de voorgrond en de acute klachten vallen dan minder op. Iemand kan dan niet meer in de gaten hebben dat de hond het probleem is van alle klachten omdat acute klachten bij direct contact ontbreken.

Als de patiënt geen direct contact met dieren heeft dan kan hij/zij toch klachten krijgen. Een voorbeeld is iemand die van beroep kleding reinigt of herstelt en via schilfers in de kleding dagelijks in contact komt met allergenen. Een ander voorbeeld is een kind dat blootgesteld wordt aan schilfers die via de kleding van andere kinderen die huisdieren hebben, worden meegenomen in de klas.

Omdat blootstelling aan een geringe hoeveelheid schilfers al forse klachten kan geven kunnen ook kortharige katten of honden en zelfs naaktkatten forse klachten geven.

Diagnostiek van dierenallergie

Huidtest

Bij de huidtest worden op de binnenzijde van de onderarm een druppeltje waarin de allergenen zijn opgelost, aangebracht. Hierna prikt men met een fijn naaldje door dit druppeltje heen in de huid. De uitslag van deze test is na een kwartier bekend. Als er een rood bultje ontstaat op de plek waar het druppeltje is aangebracht, is de test positief.

Bloedonderzoek (RAST test)

Bij het bloedonderzoek wordt bepaald of in het bloed van de patiënt antistoffen aanwezig zijn specifiek gericht tegen huidschilfers van bepaalde dieren. De uitslag van deze test laat meestal enige dagen tot weken op zich wachten.

Interpretatie van de allergie test

Belangrijk is dat een positieve huidtest of bloedtest niet automatisch betekent dat de geteste patiënt ook allergisch is. Dat is pas het geval als de uitslag van de test ook bij de klachten van de patiënt past. Bijvoorbeeld als iemand last heeft van allergische neus- en/of oogklachten bij contact met een hond maar hij/zij test alleen positief voor kat dan past dit niet bij elkaar; er moet dan een andere verklaring gezocht worden voor de klachten. Zoals al opgemerkt kan iemand die een hond thuis heeft daar dagelijkse last van hebben zonder dat klachten bij direct contact duidelijk toenemen. Bij twijfel kan soms een neusprovocatie gedaan worden met het verdachte allergeen.

Behandeling van huisdierenallergie

Vermijden van contact met huisdieren

Bij een allergie geldt altijd dat om klachten te voorkomen het het beste is de bron te vermijden. In het geval van een allergie voor een eigen huisdier is het dier het huis uit doen veruit de beste maatregel. Hoewel dit vaak een zeer zware beslissing is voor zowel patiënt als de familie, is het soms onvermijdelijk, zeker als de patiënt astma heeft.

Tips voor het vermijden van dieren

Compleet contact vermijden met huisdieren lukt vrijwel nooit. Allergenen van huisdieren zijn namelijk overal! Niet alleen in woningen met deze huisdieren, maar ook in hotels en openbare ruimtes, zoals scholen, treinen, bioscopen en wachtkamers in ziekenhuizen worden deze allergenen aangetroffen. De huidschilfers van deze huisdieren worden op al deze plekken gebracht via de kleren van de huisdiereigenaren.

Hieronder staan een aantal adviezen hoe u de blootstelling aan dieren zo veel mogelijk kan verminderen:

- Schaf geen huisdier aan waarvoor u een aangetoonde allergie hebt.
- Als u dieren heeft laat ze dan nooit in het slaapgedeelte komen. Neem ook kleding die in contact is geweest met dieren niet mee naar uw slaapkamer.
- Neem gladde vloeren zoals hout of zeil; zo vermijdt u het ophopen van huidschilfers zoals in vloerbedekking gebeurt. Het is bovendien makkelijke stofzuigen en als het dier uit huis gaat door overlijden of uithuisplaatsing, is men sneller van de huidschilfers verlost.
- Neem een gladde vloer bij voorkeur nat af zodat het stof niet kan opwarrelen.
- Neem bij een bezoek aan iemand met een dier een uur van te voren medicijnen in tegen de allergie.
- Vraag degene die u bezoekt niet te stofzuigen direct vóór uw bezoek omdat door stofzuigen schilfers opwarrelen en u meer klachten kan krijgen.
- Vraag huisdiereigenaren die op bezoek komen 'schone' kleren aan te trekken. Haren op kleding van bezoek kunnen nog weken achterblijven in uw woning.
- Plaats kinderen met allergie voor dieren bij voorkeur op een school met gladde vloeren.

Geneesmiddelen

De behandeling met medicijnen van pollenallergie bestaat uit een combinatie van neussprays, oogdruppels en antihistaminica (tabletten tegen allergie) of immunotherapie. Op tijd beginnen en consequent gebruik van medicatie is van belang voor een goed effect.

Neussprays

Wanneer er sprake is van forse en vrijwel dagelijks aanwezige neusklachten worden corticosteroïden (ontstekingsremmers) in de vorm van neussprays voorgeschreven. Deze zijn met name effectief indien de neus verstopt zit. Neussprays werken alleen bij dagelijks gebruik gedurende een aaneengesloten periode van minimaal 4 tot 6 weken.

Overige neussprays

Neussprays met corticosteroïden zijn alleen op recept te krijgen bij de apotheek. Andere neussprays die zonder recept verkregen kunnen worden bevatten vaak zoutoplossing of xylomethaxoline. Een spray met zout water kan zo nodig en onbepaald gebruikt worden. Het kan helpen een zout water spray te gebruiken voordat u de andere neusspray gebruikt om de neus goed open te krijgen, zodat het medicijn op de juiste plek (het slijmvlies) aankomt.

Xylomethaxoline ontzwelt het neusslijmvlies en heft zo tijdelijk neusverstopping op. Deze spray mag echter nooit langer dan 7 dagen gebruikt worden omdat anders bij staken de neus verstopt blijft en u er afhankelijk van kan worden.

Antihistaminica

Antihistaminica blokkeren de werking van histamine, de stof die vooral verantwoordelijk is voor de acute klachten. Een antihistaminicum kan ook een halfuur tot een uur van te voren in genomen worden voordat iemand een ruimte binnengaat waar zich huisdieren kunnen bevinden. Antihistaminica alleen helpen vaak onvoldoende en dan zijn patiënten ook aangewezen op een neusspray. Antihistaminica bestaan ook in de vorm van oogdruppels en neusspray

Cromoglycaten

Cromoglycaten maken dat mestcellen minder snel hun stoffen uitstoten. Cromoglycaten worden eigenlijk alleen nog maar voorgeschreven in de vorm van oogdruppels. Deze oogdruppels zijn vaak minder effectief dan oogdruppels met antihistaminica en werken alleen goed bij dagelijks gebruik.

Longmedicatie

De behandeling van astma wordt hier niet besproken. Hierover is goede informatie beschikbaar bij voorbeeld bij het [Longfonds](#).

Immunotherapie

Immunotherapie is een behandeling van 3 tot 5 jaar met injecties, tabletten of druppels met extracten van huidschilfers met als doel de patiënt minder gevoelig te maken voor dieren. Omdat het effect van immunotherapie voor dieren tegen kan vallen en er vaak bijwerkingen kunnen optreden wordt immunotherapie voor dieren alleen onder bepaalde voorwaarden gegeven. Patiënten die vanwege hun beroep contact met dieren niet kunnen vermijden bijvoorbeeld omdat ze dierenarts zijn of in de thuiszorg werken, omdat ze bijvoorbeeld afhankelijk zijn van een blindengeleider hond of wanneer veel familieleden of kennissen dieren hebben, komen in aanmerking voor immunotherapie.

Na een injectie is er een zeer kleine kans op een ernstige acute bijwerking. Dit is de reden waarom Immunotherapie met injecties altijd plaats moet vinden onder supervisie van een arts en de patiënt na een injectie 30 minuten moet wachten.

Immunotherapie is in onderzoek alleen effectief gebleken in de vorm van injecties voor de behandeling van kattenallergie.

Immunotherapie kan niet gegeven worden als de de patiënt zeer ernstig astma heeft of als er in huis een dier aanwezig is waarvoor de patiënt allergisch is.

Links

Voor meer informatie over dieren in het algemeen en wat te doen bij dier en allergie kunt u naar de website van het [Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren \(LICG\)](#).